

YABANCI DİLDE EĞİTİM: KÜLTÜREL DÜZLEŞME YA DA “OYUN, OYUN İÇİNDE”

Şamil ÖÇAL

Yazının ilk icadıyla ilgili anlatılan oldukça ilginç bir hikâye vardır. Mısır’da bir adam artık insanların birbirleriyle sözlü olarak aktardıklarını çeşitli işaretlerle aktarmaya yarayan bir sistem geliştirdiğini söyleyerek destek için kralın huzuruna çıkar. Kral, başlangıçta adamı çok fazla ciddiye almadığı için kabul etmez. Ancak adamın ısrarları karşısında dinlemeye karar verir. Adam insanlar arasındaki konuşmanın yerini alacağına inandığı icadını krala sunar. Ancak kral, duydukları karşısında daha da hiddetlenerek şöyle der:

“Biz birbirimizle konuşarak zor anlaşıyoruz, bu eciş bücüş şeyleri kullanarak mı anlaşacağımızı zannediyorsun? Bunlar bizim birbirimizi yanlış anlamamızdan öte herhangi bir işe yaramaz.”

Neticede kral, adamı huzurundan kovar. Bu hikâye, insanlar arasındaki iletişim vasıtalarının söyleneni doğru aktarması bakımından ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bu durum, yazının tümü okunduktan sonra daha iyi anlaşılacaktır.

Eğitim sadece basit bir bilgi aktarım aracı değil aynı zamanda içinde iletişimin, kültürün, geleneğin ve değerlerin aktarıldığı etkin bir süreçtir. Kültürel tevarüs, kuşakların birbirlerini doğru anlaması ve değerlendirmesi eğitim sayesinde olur. Dolayısıyla eğitimde, eğitimci ile eğitim alanın birbirlerini doğru anlamalarını, doğru iletişim kurmalarını kolaylaştıracak gerekli ortamın sağlanması oldukça önemlidir. Doğru anlamak, doğru iletişim kurabilmeye; doğru iletişim kurmak da elverişli bir dil kullanmaya bağlıdır. Neticede iletişimi sağlayacak olan bu “elverişli” dil olmadan aktarmanın, iletmenin doğru bir şekilde yapılabileceğini söylemek zordur.

Burada “elverişlilik” belli bir kültürel ortamda iletişimi azami düzeyde gerçekleştirecek dil anlamına gelmektedir. İnsanın içinde kendini en rahat hissettiği, en az zahmetle iletişim kurduğu dil ana dilidir çünkü ana dilinde iletişim kurarken dilden kaynaklanan zorluklar ya hiç yaşanmaz ya da en alt düzeyde yaşanır. Bazen insanın iki ana dili olması da mümkündür ve bu, elbette o kişinin bilişsel ve ifade edebilme kapasitesini arttıracaktır. Ancak bu ayrı bir konudur, bu şekilde olan insanların sayısı sınırlıdır ve onların dilleri için de her zaman bir öncelik sırasının olduğu söylenebilir. Başka bir deyişle bir insanın her iki dilin tüm imkânlarını aynı şekilde kullanabildiği ve konuşurken kendini aynı şekilde rahat hissettiği iki ana dili olamaz. Ancak insanın kendi becerilerine, kabiliyetlerine bağlı olarak öğrenip başkalarıyla iletişim kurabildiği birden fazla dil olabilir.

İkinci dil, iletişimi ancak belli sınırlara bağlı olarak gerçekleştirir. Ana diliyle değil de ikinci dilinin konuşulduğu ülkelerde yaşayan bir insan, sürekli olarak bu ikinci dille yüz yüze olmasından dolayı iletişimde daha az zorluk yaşayacaktır. Ancak ana dilini geri plana atması mümkün olmayan bir durumda yani kendi ana dilinin konuşulduğu ortamda ikinci dilini kullanan kimse, bir konuşmayı izlerken ya da bir metni okurken kesintilere uğraması kaçınılmaz olan bir süreç yaşar. Bu aynı zamanda bir konunun sunumunda da kendini gösterir. İkinci dille düşüncelerini aktaran kimsenin yardıma çağırdığı dilin unsurları, ona karşı ana dili kadar cömert bir destek sunamaz. Siz bir dile ne kadar maruz kaldıysanız o dil de sizin zihninizi ve konuşmanızı ancak o kadar sulayacak ve çiçeklendirecektir. Kendi ülkesinde ana dili dışında eğitim alan öğrenci; sokakta ve evde farklı bir dile, sınıfta farklı bir dile maruz kaldığında zihnine anlamlar belli belirsiz bir şekilde üşüşecek ya da kendi kültürel çevresinden aşına olduğu anlamların dışına çıkmaya kendini zorlayacak, bu şekilde bir çatışma ve gerilim içinde iletişim kurmaya çalışacaktır. Bu öğrenci diğerlerinden farklı olarak iki engelle karşı karşıya kalacaktır: Birincisi dilden gelen anlama zorlukları, ikincisi de kendisine anlatılan konuyu anlama zorluğu. Konuyu anlaması, dilden gelen zorluğun üstesinden gelmesine bağlıdır.

İkinci dille ya da yaygın tabirle yabancı dille yapılan eğitimde unutilan ya da görmezden geldiğimiz başka bir konu da hocaların o dili kullanmadaki yeterliliğini denetleyen bir mekanizmanın olmamasıdır. Bir dilde bir şeyi doğru ve anlaşılabilir bir şekilde anlatabilmek için, o dilin tüm imkânlarından yararlanabilme gücüne sahip olabilmeniz gerekir. Bu; yazılı dil sınavlarında başarılı olmanın ve o dilde yapılan formüllemelerle makale yazmanın,

kitap okumanın ötesinde bir şeydir. Hoca dildeki imkânları yeteri kadar kullanabilme kabiliyetine sahip değilse bu, sunumuna da yansiyacak ve konuyu daha kısıtlı imkânlarla ve ince ayrımlara yeteri kadar değinmeden anlatmasına yol açacaktır. Öğrenci de aynı şekilde dilden kaynaklanan zorlukların ötesine geçip konuyu değerlendirme, sorgulama ve onu başka unsurlarla bir arada değerlendirip kendince yeni bir senteze ulaşamayacaktır. Sınavlarda aklına gelen şeyleri sınırlı bir şekilde yazabilecektir.

Üniversitede lisans eğitimini tamamlamış, kendine ait bir anlam dünyası kurmuş birinin bu türden çatışmalar yaşaması normal hatta üretici olabilir. Ancak henüz bu yolun başında olan birinin böyle bir çatışma ile baş başa bırakılması her şeyden önce doğru anlamayı ve iletişim kurmayı engelleyecektir. Eğitim bu süreçte ilk önce zamanda anlama ve anlatmayla daha çok ilgili olduğu için dil bakımından ana dilin bunu en iyi gerçekleştirecek dil olduğunu söylemeye gerek bile yoktur.

Bir diğer husus, Avrupa'da Latince karşısında yerel dillerin gelişmesi eğitimin bu dillerde yapılmasıyla ve bu dillerde eserlerin yazılmasıyla sağlanmıştır. Almanya'da felsefe, tarih alanlarında yaşanan gelişmelerde Almancanın katkısı göz ardı edilemez. Aynı şey Fransızca ve İngilizce için de geçerlidir. Ülkemizde hep dert yandığımız dilimizin kapasitesinin genişlemesi, bu dilde yüksek ifade kapasitesine sahip eserlerin üretilmesine ve tartışmaların yapılmasına bağlıdır.

Üniversiteler; meslek edinmek için pratik yetilerin kazanıldığı mekânlar değil eğitimin ve bilimin üst seviyede yapıldığı, ele alınıp tartışıldığı mekânlardır. Bu sebeple üniversiteler; kendilerine özgü belli bir bilim politikası geliştirmek, bunu sabırla ve ciddiyetle uygulamak zorundadırlar.

Küreselleşme: Anlamanın ve Anlatmanın Düzleşmesi

Bugün sadece eğitim alanında değil her alanda maalesef düzleşen; anlam çokluğunu, zenginliklerini gitgide kaybeden bir dünyada yaşıyoruz. Artık dünya dilleri kendilerini daha fazla Amerikanlaştırma ya da İngilizleştirme yollarını arıyor. Dünyanın diller açısından düzleşmesi; dillerdeki özgünlüklerin, zenginliklerin kaybolmasını beraberinde getiriyor. Dillerin nasıl bu duruma düştüğünü burada uzun uzun anlatmak mümkün olmayacağı için biz gündemdeki bu soruna, büyük ölçüde yabancı dille eğitimin sebep olduğunu söylemekle yetinelim. Yabancı dilin sınıflarda, laboratuvarlarda tek dil olarak kullanılması, kendi kültür çevresinin içinde keşifler yap-

ma bakımından zihinlerde bir tembelleğe yol açmaktadır. Bu durum, dilleri gittikçe kısırlaştıracak, bu da düşüncenin kısırlaşmasına yol açacaktır.

Bugün dünya dilleri, maalesef anlamın ve anlatmanın tekleşmesi/tekelleşmesi sürecini yaşamaktadır. İngilizce; anlatma/sunma/yazı yazma, dilin doğduğu ve ait olduğu kültürel ortamı da bu anlatma ortamına ister istemez taşımakta ve dolayısıyla anlatmanın başka yollarının zihin dünyamızdan çekilmesine yol açmaktadır. Bu bizi bütünlüğün, derinliğin kaybolduğu sığ, araçsal bir dünya ve bakış açısıyla baş başa bırakmaktadır. Dünyada İngilizce, artık yeteri kadar büyüdü ve gidebileceği yerin çok ötelere uzandı. İngilizceyi bunun ötesine taşıyarak fethetmediği alanın kalmaması için gayret göstermek esasında, İngilizcenin de hayrına olmayacak ve onu artık kendi dağarcığındakileri tüketen ve fakirleşen bir dil hâline getirecektir. Biz, dünyamızdaki kültürel zenginlikleri ve anlam çokluğunu korumak için diğer dünya dillerinin de zenginleşmesine ve imkânlarını genişletmesine fırsat vermek ve bunu desteklemek zorundayız. Tersine bir gidişatın bizi kültürel çoraklığa sürüklemesi kaçınılmaz olacaktır.

İçine doğmadığınız bir dili eğitim de dâhil olmak üzere hareketli ortamlarda kullandığınız takdirde, ister istemez o dilin ait olduğu kültürel ortamın etkilerine de maruz kalmış oluyorsunuz. Bu dilin içinde yapıp ettikleriniz, faaliyetleriniz birinci derecede o dilin ait olduğu medeniyet havzasına katkıda bulunmakta, daha sonra da hedeflenen amaçlara hizmet etmektedir. Bunun nasıl böyle olduğunu örneklerle göstermek mümkün olsa da şimdilik bu konuya değinmekle yetineceğiz.

Oyun, Oyun İçinde

Her ne kadar Wittgenstein dilin kendisini bir oyun olarak görse de İngilizce eğitim âdeta oyun içinde oyun oynamak gibi bir şey olarak algılanabilir. Oyun oynarken çocuklar kendilerine ait bir oyun dünyası kurarlar ve orada her şeyin anlamı oyuna göre yeniden düzenlenir. İşte yabancı dille eğitim, böyle bir oyun kurmak anlamına geliyor. Oyun, gerçekte yaşanılan dünyanın dışına çıkılarak yapılan bir etkinliktir. Hocanın da öğrencinin de aslında çok iyi anlayacakları bir dil olduğu hâlde her ikisi de bir an için farklı bir dünya kurmakta ve burada işaretlerin anlamları üzerine zihnine olağanüstü çabalama görevi vererek gönüllü bir şekilde asıl rollerinin ve dünyalarının dışına çıkmaktadırlar. Başka bir deyişle herkesin bildiği ve rahatça oynayabileceği büyük bir oyun varken yabancı dille eğitimde, çok az bilinen sıkıcı bir oyunun içine çekiliyoruz. Derse verilen aradan sonra muhtemelen hem hoca hem de öğrenciler, bu kurgusal ve yapay dünyadan çıkmış olmanın

sevinciyle kendilerini tekrar ana dillerinin içine atarak rahatlamaktadırlar. İngilizce konuşulan ülkeye giden birinin bu zahmetini anlamak mümkün olsa da Türkçe konuşulan bir ülkede öğrencileri ve hocaları böyle bir zahmetli durumu tecrübe etmelerine geçecek bir sonucun olduğunu maalesef söyleyemeyiz.

Dilin Metalaşması

Öncelikle şunu vurgulamamız gerekir ki bir şeyin yaygın olarak uygulanmış olması, bu uygulamayı belki elverişli kılsa da yapılan işin doğru olduğunu göstermez. Bugün dünyada İngilizcenin eğitim dili olması, küresel güç odaklarının İngilizceyi kullanmasından ve işlerini bu dil içinde daha rahat yapmalarından kaynaklanmaktadır. İngilizce ekonomik açıdan da küresel güçlerin egemenlik emellerine uygun düşmektedir. Bugün dünyada İngilizce ile kurulan büyük bir pazar vardır. Buna dil öğretimi dışında yazılan eserler, telif hakları vs. de dâhildir. İngilizcenin yaygınlaşması demek, İngilizce ekonomisinin büyümesi anlamına gelmektedir. Hatta bugün artık İngilizcenin gelişmesi ana dili İngilizce olanların çabalarına muhtaç olmadan kendiliğinden ilerleyen bir süreç hâline gelmiş bulunmaktadır.

Diğer yandan dilin yaygınlaşması, o dildeki kaynakların kullanılması ve o dilde eser veren yazarların uluslararasılaşmasını da beraberinde getirdiği için hem düşünce hem de ekonomi açısından kendiliğinden bir piyasa oluşturmaktadır.

Üniversite ve Dil

Dil, düşünce ile doğrudan alakalıdır ve üniversitenin dili de bu açıdan oldukça önemlidir. Üniversite de öğretim üyelerinin ve öğrencilerinin çok dilli olması arzulanan bir şeydir. Her öğretim üyesi, araştırma yaptığı alanın dillerini kaynaklardan yararlanabilecek hatta mümkünse yayın yapabilecek düzeyde bilmesi gerekir. Ancak bu eğitim dilinin dışında değerlendirilmesi gereken bir olgudur. Bunun için eğitim dilinin yayın yapacağı dilde olması şart değildir. Nitekim bugün eğitim dili İngilizce olmadığı hâlde Doğu'daki ve Batı'daki birçok akademisyen İngilizce yayın yapabilmektedir. Diğer yandan gerek Batı ülkelerinde gerek ülkemizde ve başka ülkelerde İngilizce eğitim veren bir üniversiteden mezun olmadığı hâlde İngiliz ve Amerikan üniversitelerinde başarılı çalışmalara imza atan araştırmacılar da vardır. Bugün Batı'daki popüler üniversitelerin eğitim dilinin İngilizce olduğu doğrudur. Ancak bu o ülkenin dilinin de İngilizce olması bakımından tuhaf bir durum arz etmez yani eğitimlerini ana dillerinde İngilizce olarak yapmaktadırlar.

Bunun dışında özellikle küreselleşmenin etkisiyle ve özellikle de bir Avrupa dil ailesinin üyesi olması dolayısıyla Avrupa ülkelerinde bazı alanlarda İngilizce eğitim verilmektedir. Ancak asıl uygulama bu şekilde değildir. Asıl uygulama ülkenin resmî dilinin eğitim dili olmasıdır. Avrupada, İngilterenin resmî dil olmadığı ülkelerin önde gelen köklü üniversitelerinin eğitim dili İngilizce değildir. İngilizce, daha çok uluslararası iş piyasasının ihtiyaç duyduğu alanlarda ve göçmen öğrencileri hedef alan ve bu piyasaya hitap eden üniversitelerde eğitim dili olarak kullanılmaktadır. Bu uygulamaya da ilgili ülkelerde eleştiriler yöneltildiğini bilmemiz gerekir. Diğer yandan eğitim dilinin İngilizce olmadığı üniversitelerde öğretim üyeleri istediği takdirde hem kendi dilinde hem de İngilizce yayın yapabilmektedir.

Eğitim dilinin İngilizce olmasının, giriş sınavlarında yüksek puan alan öğrenciler için üniversiteleri cazip kıldığı doğrudur. Ancak bu, üniversitenin kendi üstün performansı ile elde ettiği ve övünebileceği sürdürülebilir bir başarı değildir. İngilizce eğitim veren üniversitelerin başarılı öğrenciler tarafından tercih edilmesi, üniversite giriş sisteminin ve tercih yöntemlerinin öğrencilere dayattığı bir durumdur. Başarılı öğrencilerin gelmesi elbette önemlidir ancak bu başarının ve gelişmenin tümünü etkileyecek bir olgu değildir. Üniversite sınavlarına giren öğrencilerin çoğu, tercih ettiği üniversiteye dair yeterli ve kendi geleceği açısından önemli bilgiye sahip değildir. Mesela üniversiteler sayfalarında mezunlarına, yapılan araştırmaların niteliği ve niteliğine, öğrencilerin iş bulma durumuna, kaynak oluşturmaya, bölgenin gelişmesine sağlanan entelektüel katkılara dair nitelikli bilgi sunmazken içeriği boş olan toplantılar, ziyaretler, popüler etkinlik haberlerini sayfalarına koymaktadırlar. Esasında yabancı dilin İngilizce olması; popüler reklam aracı olmaktan öte bir anlam taşımamakta, bazen öğrenciyi hayal kırıklığına uğratmaktadır. Nitekim bugün ülkemizde İngilizce eğitim veren ancak eğitim kalitesi bakımından son derece yetersiz olan üniversiteler de vardır. İngilizce eğitim veren üniversite, nitelikli bir eğitim ortamı oluşturamıyorsa bir süre sonra rekabet ortamında başarılı öğrencilerin tercih ettiği üniversite olma özelliğini de kaybetmektedir. Eğitim dili Türkçe olduğu hâlde son derece başarılı ve hatta dünyadaki üniversite sıralamasında önlerde yer alan üniversitelerimiz vardır.

Diğer yandan elimizde yabancı dille eğitim veren üniversitelerimizde daha fazla uluslararası ve nitelikli yayın yapıldığını ortaya koyan bir araştırma bulunmamaktadır.

Misafir Öğrencilere İngilizce Eğitim İmkânı

Yurt dışından öğrenci beklentisi bakımından durumu değerlendirdiğimizde şöyle bir tablo ile karşı karşıya olduğumuzu görüyoruz: Türkiye’de şu an eğitim gören yabancı öğrenciler daha çok Asya, Afrika ve Orta Doğu ülkelerinden gelmektedir. Bu öğrencilerin birinci tercihleri tıp ve mühendislik alanlarıdır. Dolayısıyla başarılı bir eğitim hayatına sahip olanlar; yabancı diline bakmadan bu alanları tercih etmekte, hatta bunlardan önemli bir kısmı İngilizceyi zaten bildiği için Türkçeyi kendisi için bir avantaj olarak görmektedir. Makul olan da budur. Ancak sınırlı sayıda öğrenci sosyal bilimler alanını tercih etmektedir. Bu alanları tercih edenlerin önemli bir miktarı da son yıllarda bölgemizde meydana gelen olaylar dolayısıyla Türkiye’ye göç etmek zorunda kaldıkları için sadece sosyal statülerini korumak için üniversiteye -gerek lisans gerekse lisansüstü seviyede- kayıt yaptırmaktadırlar. Keza bunlar için de eğitim dilinden ziyade kayıt yapabilecekleri ve şartları zor olmayan bir alan bulabilmektir.

Ayrıca bu öğrencilerin, İngilizce bilmeseler bile, İngilizce eğitim almak üzere Türkiye’yi tercih edeceklerini varsaymak da doğru beklenti değildir. Bugün İngilizce öğrenmek için öğrencilerimiz İngilizce konuşulan ülkelere tercih ediyorsa aynı şey onlar için de geçerli olacaktır. Tasvip ettiğim bir durum olmamasına rağmen mademki artık dil metalaşmış ve ekonominin bir parçası hâline gelmiştir, şu hâlde yabancı öğrencilere Türkçe öğretmek ve Türkiye’nin kültürünü kendi dilinde anlamasına katkıda bulunmak daha tutarlı olacaktır. İngilizce eğitim, onlara “Burada kalmayın, bizim size vereceğimiz bir şey yok aslında!” demek değil midir? Oysa biz Türkçe eğitimle yabancı öğrencilerin dilimiz yanında, ülkemizin kültürel değerlerini daha fazla tanımalarını sağlamış oluruz. Kendi dilimize sahip çıktığımızda dilimiz bize ummadığımız kadar imkân sağlayacaktır.

Durumu sosyal bilimler açısından değerlendirdiğimizde eğitim dilinin daha fazla önem kazandığını görüyoruz. Batı üniversitelerinde mühendislik alanında daha az İngilizce dil puanıyla öğrenciler alındığı hâlde edebiyat, siyaset bilimi, hukuk, felsefe vs. sosyal bilimler alanlarında daha ileri seviyede dil bilgisi istenmektedir. Bu sebeple bu alanlar, fiilen yabancılara kapatılmış görüntüsü vermektedir. Aynı durumu kendi üniversitelerimiz açısından ele aldığımızda ortaya karmaşık bir tablo çıkmaktadır. Biz sosyal bilimlerde hangi seviyedeki bir Türkçe bilgisini yeterli kabul edeceğiz? Hangi kıstasları esas alacağız? Sosyal bilimler öğrencilerinin, esasında ülkeyi yönetmeye ve oldukça karmaşık olan sosyal entelektüel problemlerle uğraşmaya ve bunları

çözmeye talip olacaklarını varsaydığımız için, bu ülkenin sorunlarına da her bakımdan daha fazla aşına olmaları ve onlara nüfuz etmeleri beklenecektir. Bu beklenti daha üst düzey bir Türkçe bilgisini gerektirecektir. Başka bir kültürün içinde gelişen bir dilin imkânlarını kullanarak bir ülkenin sosyal ve entelektüel sorunlarını anlamak, bunlara nüfuz etmek çok kolay olmayabilir. Ancak mevcut durumda böyle bir uygulamanın olmadığını her öğrenci için aynı kıstasların uygulandığını görüyoruz.

Araştırma görevlisi ya da öğretim görevlisinin dil bilmesi kaçınılmazdır. Ancak bu doğrudan doktora konusu ile alakalıdır. Doktora adayının çalışacağı konu bir ya da birden fazla dilin bilinmesini gerektirebilir. Bir akademisyenin dil bilmesinden daha doğal bir şey olamaz. Ancak dili baraj olarak koyduğunuzda akademisyenliğe ilgi duyanlar; var güçleriyle dil çalışmakta ve alanlarıyla alakalı temel çalışmaları, okumaları ihmal edebilmektedirler. Yetenekli, araştırmacı ruha sahip olup da dil konusunda zayıf klanlara akademisyenlik kapısı neredeyse tamamen kapanmaktadır. Dil puanı yüksek ancak akademik açıdan yetersiz insanların, üniversitelerin sağladığı imkânların tatmin edici olmaması sebebiyle başka fırsatları değerlendirip bir an önce üniversiteden ayrılma düşüncesine meylettiklerini görebiliyoruz.

Sonuç

Eğitim dili; kültürel değerlerimizin doğru aktarılması, derinlikli entelektüel ürünlerin verilmesi açısından oldukça önemlidir. Bir öğrenci kendi ana dilinde kendisine sunulan bir dünyanın daha fazla içine girebilecek ve daha nitelikli ve kendi içinde bulunduğu kültür dünyasının ve evrensel kültürün gelişimine katkıda bulunan entelektüel üretimler yapabilecektir. Yabancı dilde eğitim zihinlerde bir bulanıklaşmaya yol açacak ve yarım yamalak anlama durumlarıyla zihnin kendine ait tüm kapasiteleri kullanmasının önünde engel teşkil edecektir. Türkçe ile yapılan eğitim sadece Türkçenin değil, Türk kültürünün de gelişip zenginleşmesine yol açacaktır. Düşünce kodlarının yükseköğretim çağına gelmiş çocuklarda değişmesi çok zordur; bu yaştan sonra onları başka bir dille bilgi vermeye çalışmak zihin, zaman, emek, insan israfıdır; birim zamanda Türkçe ile öğrenecekleri ve üretecekleri bilgi miktarı, birim zamanda İngilizce ile öğrenecekleri ve üretecekleri bilgiden mukayese kabul edilemeyecek kadar yüksek olacaktır. O hâlde ne hedeflenmektedir? “Akademik seviyenin yükseltilmesi için yabancı dil hedefi 3’e çıkarılsın.” Bu bir sıçramadır, alkışlanırsa ama yabancı dille eğitim başka kültürlerin gelişmesine hizmet etmekten başka bir işe yaramaz.

Küresel hâkimiyet, sayıları 10'u bulmayan şahıslar tarafından toplanan yüzlerce ilmî dergide tekelleşme yoluna gitmektedir. Dünyanın neresinde herhangi bir ilmî/akademik alanda tebarüz eden dergi varsa satın alınmakta ve İngilizceye çevrilmektedir. Bilimsel tekelleşmeler birkaç on yıl sonra İngilizce dışında akademik bilgi üretmeyi imkânsız hâle getirecektir. Bu bilgi üretme, yeteneklerimizin sınırlanmasına ve kısırlaşıp kütleşmesine sebep olacaktır çünkü bir dilin gelişmesi ve zenginleşmesi aynı zamanda o dilin bilimsel bilgi üretme yeteneğiyle de ilgilidir.

Türkiye'nin temin ettiği burslarla ülkemizde öğrenim gören ve kendi paramızla okutup yetiştirdiğimiz on binlerce misafir öğrenci neden İngilizce için bilgi üretsin? Ülkelerine döndükten sonra kendilerine verdiğimiz on binlerce TL'nin karşılığında senede bir makalelerini Türkçe yazmalarını bekleme hakkımız olsa gerektir.